

A NYELVTAN ÉRETTSÉGI TÉTELEI 2023.B

Készítette: Vámosné Dekiszky Csilla

I. KOMMUNIKÁCIÓ

1. A kommunikáció tényezői és funkciói
2. Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei
3. Sikeres nyelvhasználat: a beszédaktusok és az együttműködés elve

II. NYELVTÖRTÉNET

1. A magyar nyelv eredete, finnugor rokonságának bemutatása
2. A nyelvtörténet forrásai: kézirásos és nyomtatott nyelvemlékek

III. EMBER ÉS NYELVHASZNÁLAT

1. A nyelv mint jelrendszer
2. A nyelvváltozatok rendszere, a nyelv vízszintes és függőleges tagolódása
3. Nyelvünk helyzete a határon túl

IV. NYELVI SZINTEK

1. A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése
2. A szó szerkezet fogalma, a szintagmák típusai, szerepük a mondat felépítésében, mondatbeli viszonyaik
3. Az egyszerű és összetett mondatok felismerése, egyszerű mondatok elemzése
4. A magyar helyesírás rendszerszerűsége

V. A SZÖVEG

1. A különféle szövegek felépítése, egységei
2. Intertextualitás
3. A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok

VI. A RETORIKA ALAPJAI

1. A klasszikus szónoki beszéd szerkezete
2. Az érv felépítése és az érvtípusok

VII. STÍLUS ÉS JELENTÉS

1. A szavak csoportosítása hangalak és jelentés alapján
2. Az egyszerűbb szóképek: a metafora, a megszemélyesítés, a szinesztézia és a metonímia
3. A közélet szinterei, a közéleti és hivatalos stílus kritériumai, stiláris kötöttségei